

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 2. Desumpta ex cap. 14. & 15. Exodi, in quibus describitur Populi timor, à Pharaonis exercitu insequente conceptus, transitus per divisum mare, Pharaonis submersio. Canticum Populi & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

lorum Principis in hac urbe protectio est, in qua sine magnitudine Populi & adiutoris militum tot annos inter gladios illæsi Deo auctore servamur.

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 14. & 15. Exodi, in quibus describitur Populi timor, & Pharaonis exercitu insequente conceptus, transitus per divisum mare, Pharaonis submersio. Canticum Populi & dulcificatio aquarum.

Considera 1. QUAM verissimè dixerit Victor Antioch, quando in N. 95. cap. 6. Marci scribens dixit: *Ubi humana deficiunt, ibi divina mox se prodere incipiunt.* Eò angustiarum venerant fugitivi ex Egypto Israëlita, ut prorsus nihil superesse videretur, quò imminens effugerent exitium: nam à tergo instabat hostilis eques & armati currus, à fronte sese eis objecerat tumidum mare. Unica patebat ad cælum via, quâ irent fervidæ preces, quas ut fudit Moyses, ociùs audiit respondentem Deum: *Quid clamas ad me? loquere filiis Israël, ut profiscantur: tu autem eleva Virgam tuam, & extende manum tuam super mare, & divide illud, ut gradientur filii Israël in medio mari per siccum.* v. 16. cap. hujus. Poterat ægrotos ille, qui tot annis apud piscinam probaticam miserrimè jacuit, conqueri, se hominem non habere. Sed conqueri non poterat, Christum sibi medicum defuisse. Poterat mulier illa Luca 8. Conqueri, se omnem substantiam in medicos collocasse, nec tamen à fluxu sanguinis liberatam esse: at conqueri non poterat, se à Christo non esse sanatam. Poterat cæcus ille Joan. 9. Conqueri: se curatum à Christo, à Judæis esse foras ejectum, & ab omnibus derelictum: at conqueri non poterat; se à Christo non reassumptum. Poterant demum Discipuli Matth. 8. in mari periclitantes conqueri, se perituros, dum nullus homo præstò esset, qui ferret opem: sed conqueri non poterant, sedatis à Christo fluctibus se non esse in tuto positos. De subulcis scribit Theophilactus in cap. 15. Luca: *Quòd porcorum nimios clamores pertæsi, eos resupinent, ut sic versò in cælum capite, quò antea terram aspexerant, cessent à clamoribus.* Idem planè agendum pastoribus animarum: qui si audierint homines Christianos calamitatum impatientes cum Israëlitis murmurare, illicò serià adhortatione eos resupinent, cœleste spondentes auxilium, dicendò cum Moysè v. 18. citati: *Nolite timere: state, & videte Magnalia*

gnalia Dei, qua facturus est hodie. Videbatur hæc verba Moysis profunde admodum suo infixisse cordi Rex ille pius Jolaphat, & hinc exercitui suo ad pugnam congregato dixit 1. Paralip. 20. *Credite in Domino Deo nostro, & securi eritis. Credite Prophetis ejus, & cuncta evenient prospera.* Si non majorem, parem saltem fiduciam posuerat in ope divina Esdras, qui venturus in Jerusalem per quàm periculosa viâ noluit petere conductum à Rege, sed jeuniis & orationibus sese armavit. 1. Esdr. 8. cernens Nehemias plurima imminere pericula & labores Templum ædificantibus, inquit 2. Esdr. 4. *Deus pugnabit pro nobis, & nos ipsi facimus opus.* Taceo penè innumera, quæ reperire est in historiis Sanctorum, admiranda divinæ Providentiæ exempla. Legat, qui dubitat vitas S. Joannis Eleemosinarii. S. P. mei Benedicti, Domini, Francisci. Cathar. Senens. Ignatii Lojolæ &c. quare Psal. 39. regius Propheta non veretur *beatum* proclamare virum, qui plenis velis in infinitum illud Providentiæ divinæ pelagus suam egerit navem, *Beatus vir, cujus est nomen Domini spes ejus.* Cum enim Deus sit summa bonitas, quid poterit mali ab eo expectari? cum sit summa Potentia, quid mediante illò non poterit superari? cum sit summa Sapiencia, Quid illò dictante poterit stultè agi? quare Christiane Lector verbis Mosaicis morem gerens, ita erecta in cælum mente, quæcunque tandem necessitas te obruat: non dubita, fore ut inde auxilium, si salus animæ tuæ admiserit, ocius consequaris. Vide econtra firmam, sed prorsus abominandam quorundam hominum fiduciam, qualem ipse Pharaon cum exercitu suo Israëlitas insequens habuit: Is enim depositò omnî terrore divisum mare intrat, quasi certus: se pariter sicco pede illud transiturum. Ita plurimorum Christianorum moes est, etiam in summo damnationis æternæ periculo vanâ salutis confidentiâ demulceri: dormire ante portas mortis & Inferni; & licet ex filo tenuissimo eorum vita salusque dependeat, temerè tamen audent joculari, ludere, securò pectore gaudere.

N.96. *Considera* 2. Filios Israël etsi adhuc longissimè abessent à terra promissionis: atque hinc debitam gratiarum actionem Deo persolvendam, potuissent eò usque differre, donec in tuto positi, totum iter absolvisent. Nihilominus ut vix mare rubrum sicco pede egressi sunt, illicò exclamasse: *Cantemus Domino &c.* noverant hi: Deum per celerem gratitudinem ad conferenda nova beneficia compelli, quod eventus docuit. Testantur hoc coturnices è cælo missæ, quæ famem sedârunt.

runt. Testantur hoc aquæ frigidæ, ex durissimis etiam petris fluentes, quæ sitim restrinxerunt. Testantur tot barbaræ gentes, per Israëlitas aut cæcæ, aut in fugam actæ. *Ita est liberalis Dominus ait S. Chrysof. tom. 1. Homil. 14. in Genes. ut quando videt, nos benè & cum gratiarum actione uti his, quæ nobis concessit, ultrò nos prioribus & majoribus augeat.* Grandem utique gratiam à Deo acceperat Jonas, qui molestissimò solis æstu tortus, hederam obtinuit caput tegentem: at brevî tempore hæc gratiâ fruitus est; dum vermis à Domino præparatus derepentè erofit, & arefecit hederam. Causam eventûs istius non quære, si nota tibi fuerit Prophetæ hujus ingratitude, per quam non tantùm indignum se novæ gratiæ reddit, sed priorem quoque perdidit. Docebunt sequentia: Israëlitas à serpentibus ignitis horrendum in modum afflictos esse: Sed causam calamitatis hujus nobis pariter deteget scriptura, quando gravissimam hujus gentis ingritudinem narrabit, vî cujus tot acceptorum à Deo beneficiorum immemor, querulas voces contra Deum & Prophetam ejus effundere non erubuit. Viciosæ ingritudinis notam & debitam illi pœnam etiam incurrunt; qui etli cum Israëlitis non murmurent, aut cum Jona inobedientes sese non demonstrent, id tamen agunt: ut beneficium à Deo obtentum suis adscribant viribus. Peccant ergò peccatò ingritudinis, qui multîs aucti pecuniis, suæ solertiæ, & in tractandis rebus dexteritati tanquam causæ principali illud adscribunt. Peccant, qui uberem consecuti vindemiam aut segetes, laudant suam in colendis agris & vineis industriam atque peritiam. Peccant, qui de scientiis aut rarâ facundia laudati in hac laude, quasi sibi debita quiescunt, non referendò illam in Deum, tanquam horum omnium fontem. Peccant, qui heroicos mortificationis actus exercentes, cum Pharisæo de populi acclamantis applausu sibi gratulantur. Hi omnes: cum imitentur corniculam, alienis superbientem in plumis, parem pœnam cum illa, ab aliis avibus deplumata, accipient. *Qui enim de acceptis extollitur, cuncta, quæ acceperat, amittit.* S. Greg. l. 9. moral. c. 1. Consule nunc Christiane Lector conscientiam tuam, & vide: an non horum è numero unus sis, qui tam pudendâ ingritudinis maculâ se conspurcant: & nî malis, obtentîs à Deo beneficiis in pœnam spoliari, dic cum Propheta: *Quid retribuam Domino, pro omnibus, quæ retribuit mihi?* dic itidem cum illo: *non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam.* Dic cum Israëlitis: *Cantemus Domino &c.*

Doctri-